

SPRAWOZDANIE z realizacji PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII w Szczawnie-Zdroju w 2017 roku

Realizacja zadań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii następuje w oparciu o uchwalony przez Radę Miejską Program. Każdego roku przedkłada się Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji Programu za poprzedni rok.

W Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Szczawna-Zdroju na 2017 rok ujęte zostały zadania wynikające z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 224 ze zm.), które nakładają na Gminę obowiązki związane z prowadzeniem działań polegających na:

- przeciwdziałaniu zagrożeniom uzależnienia,
- ograniczeniu spożycia napojów alkoholowych i narkotyków,
- zwiększeniu dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków i osób zagrożonych uzależnieniem,
- udzielaniu rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzeniu profilaktycznej działalności informacyjnej oraz edukacyjnej dla dzieci i młodzieży w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych,
- wspomaganiu działalności służącej rozwiązywaniu problemów społecznych prowadzonej przez instytucje, organizacje pozarządowe czy osoby fizyczne,
- podejmowaniu interwencji w stosunku do osób, które pomimo konieczności nie poddają się leczeniu odwykowemu,
- wspieraniu zatrudnienia osób uzależnionych od alkoholu czy narkotyków po zakończeniu przez nich terapii odwykowej,
- występowaniu przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- redukcji szkód społecznych spowodowanych uzależnieniem bądź współuzależnieniem.

Realizacja powyższych zadań odbywa się przy współudziale osób fizycznych i prawnych, instytucji rządowych i samorządowych, w tym Policji, Straży Miejskiej, Sądu, Prokuratury oraz organizacji pozarządowych zajmujących się rozwiązywaniem problemów uzależnień, edukacją, kulturą, sportem, rekreacją oraz pomocą społeczną.

Zadania Gminy realizowane w ramach Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- 1) udzielanie osobom uzależnionym od alkoholu pomocy terapeutycznej w celu podjęcia leczenia odwykowego, przede wszystkim poprzez punkty konsultacyjne oraz grupy wsparcia typu AA – dla osób uzależnionych od alkoholu, AL-ANON – dla osób współuzależnionych od alkoholu (realizator: Klub Abstynenta „Nowe Życie”, w którym funkcjonuje punkt konsultacyjny oraz grupy wsparcia), motywowanie do podjęcia leczenia w specjalistycznych placówkach leczenia odwykowego (realizatorzy: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt konsultacyjno-informacyjny „Niebieska Linia” i poradnictwa specjalistycznego), w określonych przypadkach kierowanie spraw do sądu celem prawnego przymuszenia do leczenia odwykowego (realizator: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych);

- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnienia od alkoholu pomocy psychospołecznej i prawnej (realizatorzy: Punkt konsultacyjno-informacyjny „Niebieska Linia” i poradnictwa specjalistycznego, Ośrodek Pomocy Społecznej);
- 3) wspieranie zatrudnienia osób uzależnionych po ukończeniu przez nich terapii odwykowej (realizator: Urząd Miejski);
- 4) realizowanie programów profilaktycznych i edukacyjnych kierowanych do dzieci i młodzieży celem kształtowania właściwych postaw moralno-społecznych (realizatorzy: placówki oświatowe);
- 5) zapewnienie funkcjonowania punktu dziennej opieki dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych (prowadzenie przez Klub Abstynenta „Nowe Życie”, współfinansowanie przez Gminę);
- 6) dożywanie dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych lub socjoterapeutycznych (finansowanie przez Gminę);
- 7) organizowanie imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia (finansowanie przez Gminę, organizacja przez Urząd Miejski oraz inne podmioty);
- 8) zagospodarowywanie czasu wolnego i propagowanie zdrowego stylu życia w ramach organizacji regularnych zajęć sportowych prowadzonych nieodpłatnie (finansowanie przez Gminę, realizowanie przez Miejski Klub Sportowy w Szczawnie-Zdroju);
- 9) wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień, tj.: wsparcie materialne, edukacyjne i lokalowe podmiotów, które statutowo zajmują się rozwiązywaniem problemów uzależnień (współfinansowanie przez Gminę kosztów funkcjonowania Klubu Abstynenta „Nowe Życie”);
- 10) wspomaganie organizatorów realizujących różne formy spędzania wolnego czasu, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych, kulturalnych, programów profilaktycznych, organizacji czasu wolnego podczas ferii i wakacji (finansowanie przez Gminę, realizacja przez organizacje pozarządowe, placówki oświatowe i inne podmioty);
- 11) włączanie się Gminy w ogólnopolskie i regionalne kampanie profilaktyczno-edukacyjne (realizatorzy: Urząd Miejski, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych);
- 12) upowszechnianie stosowania procedury „Niebieskiej Karty” oraz koordynacja działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym (realizatorzy: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Punkt konsultacyjno-informacyjny „Niebieska Linia” i poradnictwa specjalistycznego, Ośrodek Pomocy Społecznej);
- 13) współpraca z Policją, Strażą Miejską oraz Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w celu koordynacji działań w zakresie rozpoznawania zjawiska uzależnienia alkoholowego od strony łamania prawa i przejawów agresji, szczególnie wobec rodziny (realizatorzy: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, asystent rodziny i inne osoby i instytucje);
- 14) budowanie skutecznych form kontroli i współpracy z placówkami, które prowadzą sprzedaż lub podaż napojów alkoholowych (realizator: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych);
- 15) finansowanie udziału w szkoleniach i konferencjach służących podnoszeniu kwalifikacji osób współpracujących z uzależnionymi i ich rodzinami (finansowanie przez Gminę);
- 16) prowadzenie akcji informacyjnej na terenie Gminy o możliwościach uzyskania pomocy prawnej, psychologicznej i terapeutycznej (realizatorzy: Urząd Miejski, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt konsultacyjno-informacyjny „Niebieska Linia” i poradnictwa specjalistycznego);
- 17) współpraca z Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz z przedstawicielami samorządu terytorialnego szczebla powiatowego i wojewódzkiego w zakresie realizacji programów profilaktycznych, szkoleń i monitorowania problemów alkoholowych (realizator: Urząd Miejski);
- 18) współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu, Przychodnią Zdrowia Psychicznego i Terapii Uzależnień w Wałbrzychu, Zakładem Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze w zakresie pomocy osobom uzależnionym (realizatorzy:

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt konsultacyjno-informacyjny „Niebieska Linia” i poradnictwa specjalistycznego, Ośrodek Pomocy Społecznej);
 19) współpraca z kuratorami zawodowymi i społecznymi, asystentem rodziny oraz pedagogami szkolnymi w zakresie pomocy rodzinom z problemem alkoholowym (realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt konsultacyjno-informacyjny „Niebieska Linia” i poradnictwa specjalistycznego).

Zadania Gminy realizowane w ramach Programu Przeciwdziałania Narkomanii:

- 1) zapewnienie dostępu osobom uzależnionym od narkotyków do specjalistycznej pomocy terapeutycznej (realizatorzy: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt konsultacyjno-informacyjny „Niebieska Linia” i poradnictwa specjalistycznego);
- 2) profilaktyka i rozwiązywanie problemów narkomanii, w szczególności wśród dzieci i młodzieży oraz osób zagrożonych uzależnieniem poprzez:
 - a) wprowadzanie problematyki zapobiegania narkomanii do programów wychowawczych jednostek organizacyjnych działających w systemie oświaty (realizatorzy: placówki oświatowe),
 - b) podejmowanie działań zmierzających do zdobycia przez osoby pracujące z młodzieżą umiejętności wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na prawdopodobieństwo zażywania narkotyków (realizatorzy: placówki oświatowe),
 - c) prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów (realizator: Miejski Klub Sportowy w Szczawnie-Zdroju),
 - d) organizacja form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży, szczególnie z grup podwyższonego ryzyka (finansowanie przez Gminę, realizacja przez organizacje pozarządowe, placówki oświatowe i inne podmioty),
 - e) wspieranie pozaszkolnych programów i warsztatów profilaktycznych (finansowanie przez Gminę, realizowanie przez placówki oświatowe),
 - f) prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych lub socjoterapeutycznych (finansowanie przez Gminę);
- 3) udzielanie pomocy społecznej i prawnej osobom eksperymentującym z narkotykami, uzależnionym od narkotyków oraz ich rodzinom (realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt konsultacyjno-informacyjny „Niebieska Linia” i poradnictwa specjalistycznego);
- 4) ułatwianie dostępu do leczenia oraz reintegracji społecznej (realizatorzy: Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punkt konsultacyjno-informacyjny „Niebieska Linia” i poradnictwa specjalistycznego);
- 5) prowadzenie działalności profilaktycznej, informacyjnej, edukacyjnej, a także szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, polegającej na:
 - a) informowaniu o szkodliwości środków i substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii (realizatorzy: placówki oświatowe),
 - b) edukacji psychologicznej (realizatorzy: placówki oświatowe),
 - c) edukacji prawnej (realizatorzy: placówki oświatowe),
 - d) działaniach interwencyjnych (realizatorzy: placówki oświatowe, Policja),
 - e) promocji zdrowego stylu życia, m.in. przez organizację zajęć sportowych (finansowanie przez Gminę, realizacja przez Miejski Klub Sportowy w Szczawnie-Zdroju);
- 6) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych w zakresie zapobiegania narkomanii (finansowanie przez Gminę);
- 7) pomoc społeczna osobom uzależnionym i ich rodzinom dotkniętym ubóstwem oraz brakiem integracji ze społeczeństwem (realizator: Ośrodek Pomocy Społecznej);
- 8) integrowanie osób uzależnionych ze społeczeństwem z wykorzystaniem pracy socjalnej (realizator: Urząd Miejski);
- 9) działania zmierzające do ograniczenia szkód zdrowotnych i społecznych narkomanii (realizatorzy: placówki oświatowe);

10) kontrolowanie upraw maku i konopi, a w przypadku stwierdzenia uprawiania w sposób niezgodny z art. 46 i 47 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, wydanie nakazu zniszczenia tych upraw (realizator: Urząd Miejski);

11) współpraca z Policją i Strażą Miejską w celu koordynacji działań w zakresie rozpoznawania zjawiska narkomanii od strony łamania prawa (realizatorzy: placówki oświatowe);

12) współpraca z Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii oraz z przedstawicielami samorządu terytorialnego szczebla powiatowego i wojewódzkiego w zakresie realizacji programów profilaktycznych, szkoleń i monitorowania zjawiska narkomanii (realizator: Urząd Miejski).

I. DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szczawnie-Zdroju działa w oparciu o przepisy art. 4¹ ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Komisja w składzie obecnym w 2017 roku została powołana Zarządzeniem Burmistrza Szczawnia-Zdroju Nr 1/2015 z dnia 7 stycznia 2015 roku, zmienionym Zarządzeniem Nr 56/2017 z dnia 1 czerwca 2017 r.

Komisja powołana jest do inicjowania działań interwencyjnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz prewencyjnych w ramach przeciwdziałania uzależnieniu. Celem działań profilaktycznych Komisji jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych oraz zwiększenie zdolności do radzenia sobie z istniejącymi problemami alkoholowymi. Komisja zajmuje się wspieraniem osób uzależnionych i ich rodzin, kształtowaniem zdrowego stylu życia oraz pomocą rodzinom w trudnych sytuacjach życiowych. Ponadto realizuje określone ustawowo zadania gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2017 roku odbyła **32 posiedzenia**, z których sporządzano protokoły, w tym **11 posiedzeń** na miejscu polegających na przeprowadzaniu rozmów z osobami podejrzanymi o nadużywanie alkoholu, **16 spotkań** w terenie polegających na przeprowadzaniu kontroli w punktach sprzedaży i podaży napojów alkoholowych, **3 posiedzenia** celem zaopiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Ponadto zorganizowała **1 spotkanie** z przedsiębiorcami prowadzącymi punkty sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Szczawnia-Zdroju oraz **1 spotkanie** z dwoma przedsiębiorcami prowadzącymi lokale dyskotekowe, na których funkcjonowanie były skargi. Ponadto w razie poważnych problemów czy nagłych spraw Komisja odbywała posiedzenia na bieżąco oraz podejmowała niezwłocznie interwencje posiłkując się najczęściej Komendantem Straży Miejskiej, pracownikiem socjalnym oraz dzielnicowym V Komisariatu Policji w Wałbrzychu.

Komisja wystosowała łącznie **108 pism** w sprawie uczestnictwa w spotkaniach, w tym **61 wezwań** do osób podejrzanymi o nadużywanie alkoholu, **12 zaproszeń** do członków rodzin, w których istnieje problem alkoholowy, **33 zaproszenia** na spotkanie przedsiębiorców prowadzących punkty sprzedaży napojów alkoholowych oraz **2 zaproszenia** do przedsiębiorców prowadzących lokale, na których funkcjonowanie zgłaszane były skargi.

W celu udzielenia pomocy psychospołecznej, terapeutycznej i prawnej Komisja przeprowadzała rozmowy z **21 osobami uzależnionymi bądź podejrzanymi o uzależnienie od alkoholu** (w tym: 6 kobiet, 15 mężczyzn) oraz z **6 członkami rodzin osób uzależnionych**, które często bezpośrednio do Komisji zwracały się o pomoc. Podczas rozmów niekiedy Komisja kontaktowała się z kuratorami sądowymi sprawujący nadzór kuratorski nad tymi osobami bądź całymi ich rodzinami. Komisja w zależności od stopnia problemu alkoholowego i różnych okoliczności (w tym sytuacji rodzinnej, zawodowej) kierowała zgłaszające się osoby do odpowiednich instytucji. W rezultacie **7 osób** skierowano do Klubu Abstynenta „Nowe Życie” w Szczawnie-Zdroju, **6 osób** skierowano do Przychodni Zdrowia Psychicznego i Terapii Uzależnień ANIMA w Wałbrzychu, **10 osób** skierowano równocześnie na terapię w Punkcie konsultacyjno-informacyjnym „Niebieska Linia” i poradnictwa specjalistycznego w Urzędzie Miejskim, wobec **1 osoby** po uprzednim przeprowadzeniu badania

psychiatryczno-psychologicznego przez biegłych sądowych złożono wnioski do Sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu (Sąd orzekł o leczeniu zamkniętym w Zakładzie Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze), **1 osobę** zobowiązano do poddania się leczeniu zamkniętemu w Zakładzie Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze (osoba ta zgodziła się na poddanie terapii i oczekuje na wolne miejsce w placówce), **2 osoby** poddały się zabiegowi implantacji disulfiramu na własny koszt. W stosunku do **1 osoby** na podstawie zeznań świadków oraz informacji z Policji Komisja stwierdziła, że osoby te nie potrzebują obecnie wsparcia ze strony Komisji, a wydarzenia związane z nadużyciem alkoholu miały charakter incydentalny, zaś w stosunku do **2 osób** na podstawie zeznań świadków oraz informacji z Policji i Ośrodka Pomocy Społecznej ustalono, że osoby już nie potrzebują wsparcia ze strony Komisji, bowiem ustały problemy związane z nadużywaniem alkoholu (osoby te pozostają monitorowane przez Komisję przez okres 3 miesięcy, po tym okresie w zależności od sytuacji Komisja zakończy postępowanie lub je wznowi). Natomiast odnośnie **1 osoby** Komisja umorzyła postępowania z powodu zmiany miejsca zamieszkania.

Kilku osobom, którym udaje się walka z problemem alkoholowym, udzielono pomocy w podjęciu zatrudnienia, najczęściej jako opiekunów terenów zieleni oraz gospodarzy terenów komunalnych. Przewodnicząca MKRPA uczestniczyła w niektórych postępowaniach prowadzonych przez Komisariat Policji oraz IV Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego w Wałbrzychu. Ponadto Komisja w pełnym składzie uczestniczyła w postępowaniu karnym prowadzonym przez Sąd Okręgowy w Świdnicy wobec podmiotu gospodarczego z terenu Szczawna-Zdroju.

Na terenie Szczawna-Zdroju funkcjonują **42 placówki** sprzedaży i podaży napojów alkoholowych, w tym **17 sklepów** (łącznie z 1 stacją paliw przy Hipermarkecie „Tesco” i stoiskiem handlowym w restauracji „Dworzysko”) i **25 lokali gastronomicznych**. Spośród placówek objętych limitem (B – powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu z wyjątkiem piwa oraz C – powyżej 18% zawartości alkoholu) funkcjonuje **15 sklepów** i **17 lokali** (stan na 31.12.2017 r.), natomiast obowiązujące limity to 18 punktów sprzedaży detalicznej i 37 punktów sprzedaży gastronomicznej.

MKRPA przeprowadziła łącznie **112 kontroli** w placówkach sprzedaży i podaży alkoholu (w tym **46 kontroli w sklepach** i **66 – w lokalach**) w zakresie przestrzegania zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, przede wszystkim w zakresie zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom nieletnim i nietrzeźwym. Celem kontroli było również pouczanie personelu o konieczności przestrzegania w/w ustawy. Komisja w trakcie przeprowadzanych kontroli przypominała właścicielom i personelowi o zasadach sprzedaży i podaży napojów alkoholowych oraz o zasadach funkcjonowania lokali gastronomicznych, w tym ogródków letnich, o przestrzeganiu ciszy nocnej, zwłaszcza w porze letniej. Ponadto prosiła o dbałość o estetykę obiektów i okolicznego terenu. Przeprowadzane kontrole miały również na celu sprawdzanie posiadania aktualnych zezwoleń i terminowości wpłat za koncesje, a także utrzymania porządku i spokoju w lokalu oraz jego okolicy. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości Komisja wyznaczała termin ich usunięcia. Komisja podczas spotkań w terenie stosunkowo często kontrolowała lokale, na których funkcjonowanie były skargi okolicznych mieszkańców czy kuracjuszy, a które dotyczyły głównie organizacji w nich głośnych dyskotek oraz zakłócania ciszy nocnej i porządku publicznego w najbliższej okolicy. Komisja proponowała restauratorom działania, jakie powinni podjąć, aby wyeliminować skargi na funkcjonowanie lokali oraz poprawić bezpieczeństwo i porządek publiczny w trakcie imprez (np. zainstalowanie monitoringu, zwiększenie ilości pracowników ochrony, wytłumienie sali, zmianę lokalizacji nagłośnienia). MKRPA podczas spotkań w terenie szczególnie zwracała uwagę też na miejsca, w których gromadzą się grupy pijących osób (m.in. w okolicach sklepów prowadzących sprzedaż alkoholu, na placach zabaw, na terenie parków i skwerów).

Komisja zorganizowała spotkanie z przedsiębiorcami prowadzącymi sprzedaż napojów alkoholowych, na którym dyskutowano m.in. o zasadach funkcjonowania lokali gastronomicznych zwłaszcza w porze letniej, w tym ogródków letnich, o organizacji dyskotek, o przestrzeganiu ciszy nocnej. Ponadto spotkanie miało na celu przypomnienie przepisów dotyczących sprzedaży i podaży napojów alkoholowych, wyeliminowanie skarg na funkcjonowanie lokali i sklepów oraz poprawienie

bezpieczeństwa i porządku publicznego. Ponadto MKRPA zorganizowała przy współudziale Burmistrza oraz Komendanta V Komisariatu Policji spotkanie z przedstawicielami dwóch lokali, na których funkcjonowanie były skargi okolicznych mieszkańców czy kuracjuszy, a które dotyczyły głównie organizacji w nich głośnych dyskotek oraz zakłócania ciszy nocnej i porządku publicznego w najbliższej okolicy. Zaproponowano restauratorom działania, jakie powinni podjąć, by wyeliminować skargi oraz poprawić bezpieczeństwo i porządek publiczny (np. instalacja kamer w lokalu i jego obrębie, zwiększenie liczby pracowników ochrony) oraz pouczono o przesłankach i procedurze cofnięcia koncesji.

W okresie sprawozdawczym MKRPA zaopiniowała pozytywnie łącznie **20 wniosków** o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym **18 wniosków** o przedłużenie koncesji, **1 wniosek** na sprzedaż w istniejącym lokalu, lecz po zmianie właściciela oraz **1 wniosek** dla nowego lokalu gastronomicznego. Spośród wydanych opinii 10 dotyczyło sprzedaży detalicznej napojów alkoholowych i 10 – sprzedaży gastronomicznej. Opiniowanie wniosków odbywa się na bieżąco w ciągu całego roku kalendarzowego. Ponadto w 2017 roku przyjęto informację o wygaśnięciu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych **6 podmiotom**, w tym 4 z powodu rezygnacji z prowadzenia działalności (z których 3 dotyczyły sprzedaży gastronomicznej i 1 sprzedaży detalicznej) oraz 2 z powodu rezygnacji ze sprzedaży niektórych rodzajów alkoholi (dotyczy koncesji typu B i C).

W 2017 roku Komisja utrzymywała stałe kontakty z dyrektorami placówek oświatowych i pedagogami szkolnymi w celu podejmowania wspólnych działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie profilaktyki uzależnień od alkoholu, narkotyków i nikotyny oraz podejmowania konkretnych działań w zakresie rozwiązywania problemów związanych z używaniem alkoholu przez osoby nieletnie, a także ze zjawiskiem narkomanii i przemocy. Ponadto Komisja konsultowała się z pedagogami szkolnymi oraz kuratorami sądowymi na temat sytuacji rodzinnych dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz analizowano wspólnie, w jaki sposób można pomóc osobom potrzebującym wsparcia. Z okazji rozpoczęcia ferii zimowych MKRPA zorganizowała imprezę dla dzieci z najuboższych rodzin wraz z przejazdem na kucykach, pieczeniem kiełbasek i drobnym poczęstunkiem.

Komisja utrzymywała stałą współpracę również z psychologiem i terapeutą prowadzącymi specjalistyczne poradnictwo dla osób z problemami życiowymi i jednocześnie Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, jak również z Przedstawicielami Klubu Abstynenta, która miała na celu wypracowanie wspólnych zasad realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

II. DZIAŁALNOŚĆ KLUBU ABSTYNENTA „NOWE ŻYCIE”

Szczególną rolę w propagowaniu „trzeźwych obyczajów” i rozwiązywaniu problemów alkoholowych obok Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pełni Klub Abstynenta „Nowe Życie” w Szczawnie-Zdroju, działający od 1997 roku. Stowarzyszenie zostało zarejestrowane w rejestrze stowarzyszeń Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 29.01.1997 r., natomiast swoją działalność jako Klub Abstynenta rozpoczęto od 12.07.1997 r. po wykonaniu prac adaptacyjno-remontowych. Klub jest czynny przez siedem dni w tygodniu. Służy mieszkańcom Szczawnia-Zdroju, a także szeroko pojętej aglomeracji wałbrzyskiej. Działalność statutowa Klubu Abstynenta jest realizowana głównie poprzez spotkania otwarte dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz członków ich rodzin, poprzez spotkania dla wszystkich chcących rozmawiać o problemie alkoholowym oraz warsztaty. W spotkaniach tych bardzo często biorą udział kuracjusze przebywający na leczeniu sanatoryjnym w Szczawnie-Zdroju. Działalność Klubu nakierowana jest na tworzenie grup wsparcia i środowisk alternatywnych dla osób zarówno w trakcie, jak i po leczeniu odwykowym. Praca programowa Klubu ma na celu doprowadzenie osoby uzależnionej do pełnej abstynencji. Prowadzone zajęcia warsztatowo-edukacyjne, a także świadectwa zdrowiejących członków i sympatyków Klubu i ich dzielenie się doświadczeniem, siłą i nadzieją

stanowią podstawę do realizacji przez człowieka potrzebującego pomocy życia w trzeźwości, również poza Klubem, z zachowaniem wewnętrznego komfortu psychicznego. Dają drogowskaz do zbudowania poprawnych relacji rodzinnych i społecznych, tak bardzo zachwianych i dysfunkcyjnych na skutek uzależnienia. Działania z zakresu rekreacyjnego realizowane w formie wycieczek pieszych, rowerowych i narciarskich oraz zajęcia ruchowe realizowane w siedzibie Klubu zmierzają do poprawy kondycji fizycznej. Są zajęciami integracyjnymi z ludźmi, którzy nie borykają się z problemem uzależnienia, a także zaświadcza o tym, że można żyć inaczej i że warto żyć inaczej.

Przy Klubie Abstynenta działa **PUNKT KONSULTACYJNY** (czynny od poniedziałku do czwartku w godz. 11.00 – 14.00). Punkt udziela również porad telefonicznych pod nr tel. 74 843 87 92. Obsługa Punktu Konsultacyjnego jest prowadzona przez odpowiednio przeszkoloną osobę z wieloletnim stażem abstynenckim, zatrudnioną na umowę zlecenie. Udzielane w sposób fachowy i niekrępujący informacje i porady dają efekt wyrażający się ilością osób zgłaszających się do systematycznego leczenia. Osoby zgłaszające się do Punktu otrzymują szczegółową wiedzę na temat istoty uzależnienia, mechanizmów choroby alkoholowej oraz zostają im zaproponowane metody profilaktyki i przeciwdziałania chorobie alkoholowej oraz udział w mityngach m.in. we wspólnocie AA czy AL.-ANON. Do Punktu zgłaszają się mieszkańcy Szczawna-Zdroju oraz szeroko pojętej aglomeracji wałbrzyskiej (m.in. Wałbrzycha, Boguszowa-Gorc, Głuszycy, Świebodzic, Jedliny-Zdroju), jak również osoby przebywające na leczeniu sanatoryjnym w Szczawnie-Zdroju. Osoby zgłaszające się do Punktu w 2017 roku to osoby uzależnione (65 %), współuzależnione (25 %) i inne (10 %). Większość stanowili mężczyźni – 60 %. Punkt udziela porad nie tylko osobom zgłaszającym chęć podjęcia leczenia, lecz również często osobom o dużym stażu abstynenckim, zazwyczaj po przebytej pierwszej terapii, a aktualnie borykających się z problemem noszącym znamiona tzw. nawrotu choroby alkoholowej.

Działalność Punktu Konsultacyjnego w 2017 r. realizowana była głównie poprzez:

- telefoniczne rozmowy informacyjne – **105**,
- jednorazowe rozmowy (porady informacyjne) – **160**,
- rozmowy indywidualne zaliczane do tzw. pierwszego kontaktu osoby uzależnionej z pracownikiem Punktu Konsultacyjnego – **60**,
- rozmowy indywidualne mające charakter spotkań wielorazowych, cyklicznych, obejmujące od 2 do 4 spotkań, posiadające pełne elementy terapii indywidualnej, zmierzające przede wszystkim do poszukiwania motywacji do podjęcia leczenia – **50**.

W dalszej działalności Punktu planowane jest zwiększenie oferty informacyjnej poprzez umieszczenie informacji plakatowej w placówkach służby zdrowia, sanatoriach i urzędach. Z myślą o klientach punktu planuje się też zwiększenie oferty materiałów dotyczących istoty uzależnienia, mechanizmów choroby alkoholowej, proponowanych metod profilaktyki i przeciwdziałania chorobie alkoholowej oraz działalności wspólnot AA (anonimowi alkoholicy) i AL.-ANON (krewni i przyjaciele anonimowych alkoholików) oraz DDA (dorosłe dzieci alkoholików).

W Klubie Abstynenta w minionym roku działały następujące **GRUPY WSPARCIA** społecznego dla osób uzależnionych i współuzależnionych:

- GRUPA AA „NOVA” (dla anonimowych alkoholików)
- mityngi w poniedziałki w godz. 16.00 – 18.00,
- GRUPA AA „TĘCZA” (dla anonimowych alkoholików)
- mityngi w środy w godz. 17.00 – 19.00,
- GRUPA AA „WSPARCIE” (dla anonimowych alkoholików)
- mityngi w soboty w godz. 17.00 – 20.00,
- GRUPA AA „MIMO WSZYSTKO” (dla anonimowych alkoholików)
- mityngi w niedziele w godz. 17.00 – 20.00,
- GRUPA AL.-ANON - „ŚWIATŁO” (dla krewnych i przyjaciół anonimowych alkoholików)
- mityngi we wtorki w godz. 17.00 – 19.00 i niedziele w godz. 17.00 – 20.00,
- GRUPA TURYSTYKI PIESZEJ.

W 2017 roku zorganizowano następujące imprezy:

• Wyjazdy na lodowisko do Świdnicy	- luty - marzec,
• Spotkanie Wielkanocne	- kwiecień,
• Ognisko wspólnoty klubowej	- maj,
• XVIII Rodzinny Weekend Trzeźwościowy Zagórze Śląskie	- maj,
• XXVIII Ogólnopolskie Spotkania Trzeźwościowe Częstochowa	- czerwiec,
• XVIII Pielgrzymka Trzeźwościowa Kowary – Krzeszów	- czerwiec,
• Spotkania Trzeźwościowe Licheń	- lipiec,
• Piknik Rodzinny – wędkarski	- sierpień,
• XIV Spotkania Trzeźwościowe Krzeszów	- sierpień,
• Warsztaty terapeutyczne	- wrzesień/grudzień,
• XX Rocznica Klubu Abstynenta „Nowe Życie”	- wrzesień,
• Mikołaj dla dzieci	- grudzień,
• Spotkanie opłatkowe wspólnoty klubowej	- grudzień.

Ponadto w okresie sprawozdawczym Klub organizował w soboty lub w niedziele wycieczki piesze i rowerowe. Członkowie Klubu uczestniczyli w imprezach pod patronatem Burmistrza Szczawna-Zdroju oraz uczestniczyli w warsztatach terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych w Czarnym Borze.

Przy Klubie Abstynenta „NOWE ŻYCIE” działa **PUNKT DZIENNEJ OPIEKI DLA DZIECI**, który wspiera rodzinę w procesie przygotowywania dzieci i młodzieży do samodzielnego życia oraz kształtowania właściwych postaw moralnych i społecznych poprzez objęcie ich w czasie wolnym od zajęć szkolnych opieką i różnego rodzaju zajęciami. Punkt służy przede wszystkim dzieciom i młodzieży ze Szczawna-Zdroju. Zajęcia odbywały się od poniedziałku do piątku w godz. 13.30 – 17.30, a w okresie wakacji, ferii zimowych i świątecznych w godz. 09.00 – 13.00. W minionym roku do Punktu zapisanych zostało **23 podopiecznych** w wieku od 6 do 15 lat (17 dziewczynek i 6 chłopców), a codziennie uczęszczało średnio od 12 do 15 osób. Obsługa Punktu Diennej Opieki prowadzona jest przez osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje pedagogiczne.

Zakładanymi **celami** funkcjonowania Punktu Diennej Opieki dla Dzieci były:

- organizacja czasu wolnego,
- udzielanie wszechstronnej pomocy wychowankom w realizacji obowiązku szkolnego (pomoc w nauce i odrabianiu lekcji),
- rozwijanie zainteresowań i uzdolnień,
- zapewnienie posiłku,
- nauka komunikowania się, współpracy i współdziałania,
- propagowanie zdrowego stylu życia,
- nauka radzenia sobie w sytuacjach trudnych i problemowych,
- dążenie do samorozwoju i odnoszenia sukcesów w szkole oraz w domu,
- rozwijanie wrażliwości estetycznej,
- rozwijanie kreatywnego i twórczego myślenia,
- rozwijanie umiejętności wyrażania emocji i uczuć w różnej formie,
- integrowanie z innymi dziećmi,
- uczenie tolerancji,
- podtrzymywanie tradycji oraz celebrowanie dni świątecznych,
- działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom,
- stała współpraca z rodziną dziecka oraz instytucjami je wspierającymi (np. szkołą).

W realizacji założonych celów podjęte zostały następujące **zadania**:

- rozpoznanie sytuacji dziecka w kontekście jego sytuacji rodzinnej,
- pomoc w nauce i w uzupełnianiu zaległości edukacyjnych,

- organizacja czasu wolnego – prowadzenie zajęć tematycznych w placówce i poza nią w sposób umożliwiający opanowanie zdrowego trybu życia,
- działania przyczyniające się do rozwoju kultury osobistej,
- działania zmierzające do poprawy sprawności fizycznej,
- organizacja wycieczek pieszych,
- organizacja uroczystości,
- stała i systematyczna współpraca z rodziną dziecka – nawiązywanie kontaktów z rodzicami lub opiekunami dziecka,
- prowadzenie dokumentacji pracy z dzieckiem i grupą.

Nadzór nad realizacją założonych celów i zadań Punktu Diennej Opieki dla Dzieci pełnił nauczyciel - wychowawca organizując jej pracę zgodnie z ułożonym przez siebie planem. Działalność Punktu Diennej Opieki dokumentowana była w postaci:

- rocznego planu pracy,
- kart zgłoszeń dzieci do świetlicy,
- rejestru wychowanków,
- dziennika zajęć wychowawczych.

Przy wsparciu i pomocy Urzędu Miejskiego w Szczawnie-Zdroju oraz członków Klubu Abstynenta „Nowe Życie” zorganizowano w 2017 r. liczne wyjścia, uroczystości i spotkania, m.in.:

- wyjścia na Słoneczną Polanę,
- powitanie wiosny,
- zabawa z okazji Dnia Dziecka,
- wyjścia do Aqua Zdroju w Wałbrzychu,
- zabawa Mikołajkowa dla dzieci,
- udział w spotkaniu opłatkowym wraz z członkami i sympatykami Klubu Abstynenta „Nowe Życie” z udziałem władz miasta i zaproszonych gości.

Działalność Punktu Diennej Opieki skupiona była przede wszystkim na zapewnieniu dzieciom opieki w czasie wolnym, miłego spędzania czasu po zajęciach szkolnych, w bezpiecznym i przyjemnym otoczeniu oraz stworzeniu warunków do odrabiania zadań domowych, zjedzenia posiłku, wypoczynku i relaksu przy jednoczesnym respektowaniu ważnych norm społecznych. Istotną była również nauka współpracy i współdziałania w grupie rówieśniczej, rozwijanie umiejętności rozwiązywania konfliktów, słuchania i rozmawiania, wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa i poczucia własnej wartości, jak również przedstawianie wychowankom sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych i konfliktowych.

III. DZIAŁALNOŚĆ PUNKTU KONSULTACYJNO-INFORMACYJNEGO DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE „NIEBIESKA LINIA” ORAZ SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA DLA OSÓB Z PROBLEMAMI ŻYCIOWYMI

Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” funkcjonuje w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1390).

Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa dla osób i rodzin z terenu miasta Szczawnia-Zdroju, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych z jednoczesnym prowadzeniem Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” odbywało się w siedzibie tut. Urzędu w poniedziałki i wtorki w godz. 16.00 – 18.00, przy czym dyżury w poniedziałki pełnił psycholog, a we wtorki – terapeuta.

W okresie od stycznia do grudnia 2017 roku **psycholog** w ramach specjalistycznego poradnictwa psychologicznego udzielił **56 konsultacji**, w tym 33 konsultacje dla osób dorosłych oraz 23 – dla dzieci i młodzieży. Ponadto udzielono 4 konsultacje telefonicznie.

Do psychologa zgłaszały się po poradę osoby wykazujące deficyty w możliwościach radzenia sobie, osoby będące w trudnej sytuacji życiowej, rodzice z dziećmi sprawiającymi trudności opiekuńczo-wychowawcze, osoby wymagające pomocy w rozwiązywaniu problemów życiowych, które najczęściej dotyczyły:

- problemów opiekuńczo-wychowawczych,
- trudności szkolnych,
- trudnej sytuacji finansowej,
- problemów zdrowotnych,
- uzależnienia od alkoholu występującego w rodzinie,
- problemów małżeńskich,
- przemocy domowej,
- konfliktów rodzinnych,
- niezaradności życiowej.

Działania psychologa koncentrowały się na diagnozie sytuacji życiowej zgłaszających się osób oraz wspólnym planowaniu rozwiązań sytuacji problemowych. W ramach prowadzonych działań udzielano porad, wsparcia psychologicznego. W zależności od potrzeb informowano o możliwości uzyskania nieodpłatnej pomocy prawnej, pomocy medycznej, socjalnej, o możliwości podjęcia leczenia w placówkach leczenia odwykowego w systemie stacjonarnym lub ambulatoryjnym. Motywowano do podjęcia leczenia oraz podjęcia terapii dla osób współuzależnionych. Udzielano wsparcia ofiarom przemocy, w tym też informowano o możliwości uzyskania długofalowej pomocy w różnych formach, w tym w ramach procedury „Niebieska Karta”.

Na spotkania indywidualne z **terapeutą** w minionym roku zgłosiło się **86 osób**, z których 8 osób pozostawało w stałym kontakcie terapeutycznym. Ponadto odbyły się 2 wizyty w środowisku zamieszkania. Spotkania miały na celu pracę nad problemami klientki/a w bezpośrednim kontakcie z terapeutą, często cyklicznym, w tym diagnozę zaburzeń i problemów, stworzenie indywidualnego planu pomocy, wyznaczenie celów służących rozwiązaniu sytuacji kryzysowej (w tym często zatrzymaniu przemocy), poszukania sposobu rozwiązania problemu oraz udzielenie wsparcia. Tematyka problemów najczęściej obejmowała:

- przemoc,
- kryzys w relacji partnerskiej,
- kryzys w rodzinie,
- problemy wychowawcze w rodzinie,
- zła sytuacja materialna,
- utrata pracy,
- wieloletnie bezrobocie,
- uzależnienie od środków psychoaktywnych występujące w rodzinie,
- przewlekła choroba partnera.

Spotkania indywidualne miały też charakter psychoedukacyjny. W przypadkach, kiedy problem dotyczył przemocy głównym założeniem i celem było powstrzymanie przemocy w rodzinie, zbudowanie lub odtworzenie poczucia własnej wartości poprzez:

- zdobycie wiedzy o tym, czym jest przemoc domowa,
- rozpoznanie faz przemocy we własnej rodzinie,
- zmianę stereotypowego myślenia na temat przemocy,
- zmianę przekonań o swojej sytuacji,
- poznanie własnych praw i uczenie się egzekwowania ich,
- wyjście z roli ofiary,
- pracę nad budowaniem poczucia własnej wartości,

- uczenie się i ćwiczenie nowych, konstruktywnych zachowań.

W przypadku problemu, który dotyczył kryzysu związku partnerskiego czy kryzysu w rodzinie celem było wsparcie, poszukanie wspólnych rozwiązań oraz wspólne przepracowanie problemów.

W przypadku problemów wychowawczych celem było omówienie zagadnień:

- akceptacja dziecka – jak wyrażać się w sposób czytelny dla dziecka,
- normy, zasady i wymagania w wychowywaniu dziecka,
- uczucia – jak je rozpoznawać i wyrażać,
- rozwiązywanie konfliktów metodą T. Gordona,
- problem kar w wychowywaniu,
- konstruktywna współpraca z dzieckiem,
- aktywne słuchanie,
- bariery komunikacyjne.

Bezpośrednimi celami spotkań indywidualnych w przypadku problemów wychowawczych było nabycie przez klientkę/a umiejętności wychowawczych tj.

- umiejętności aktywnego, wspierającego słuchania,
- nawiązywania efektywnej współpracy z dzieckiem,
- modyfikowania niepożądanych lub nieodpowiednich zachowań dziecka bez stosowania różnorodnych form przemocy,
- wyrażania przez rodziców oczekiwań i ograniczeń w taki sposób, by były one przez dziecko respektowane,
- rozpoznawania, wyrażania i akceptowania uczuć, a także radzenia sobie z „trudnymi” uczuciami w duchu poszanowania godności osobistej człowieka,
- uwalniania siebie i dziecka od ograniczającego lub wręcz zaburzającego rozwój osobowości funkcjonowania w rolach,
- pomocy w rozwoju pozytywnego i realistycznego obrazu siebie, swoich możliwości i zdolności, a także wzrostu zaufania i szacunku do siebie jako wartościowego człowieka,
- mądrego wspierania procesu usamodzielniania się dziecka.

W przypadku problemu bezrobocia celem spotkań było zmotywowanie do aktywnego poszukiwania pracy. W sytuacji problemów uzależnienia bądź współuzależnienia celem było uświadomienie i psychoedukacja oraz zmotywowanie do podjęcia leczenia w poradni odwykowej.

IV. DZIAŁALNOŚĆ ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO ds. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY w RODZINIE

Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie funkcjonuje w gminie od 2011 roku zgodnie z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele:

- Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szczawnie-Zdroju,
- Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczawnie-Zdroju,
- V Komisariatu Policji w Wałbrzychu,
- Straży Miejskiej w Szczawnie-Zdroju,
- Miejskiej Szkoły Podstawowej w Szczawnie-Zdroju (pedagog),
- Publicznego Gimnazjum w Szczawnie-Zdroju (pedagog),
- Przedszkola Miejskiego w Szczawnie-Zdroju,
- Sądu Rejonowego w Wałbrzychu (kuratorzy),
- Służby zdrowia z terenu Szczawna-Zdroju,
- Organizacji pozarządowej z siedzibą w Szczawnie-Zdroju.

Obsługę techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Ośrodek Pomocy Społecznej. Posiedzenia Zespołu zwoływane były na podstawie „Niebieskich Kart”, które wpłynęły do Zespołu.

W pierwszej kolejności przeprowadzono rozmowy z osobami poszkodowanymi, a w drugiej kolejności z osobami stosującymi przemoc w rodzinie. W zależności od sytuacji sprawy rozpatrywano w grupach roboczych specjalnie powołanych przez Przewodniczącą do danej sprawy, nad którymi powołane osoby w składzie pracowały do zakończenia sprawy i zamknięcia karty zawiadamiając Przewodniczącą Zespołu.

Osoby dotknięte przemocą w rodzinie informowano o możliwości bezpiecznego schronienia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia i Interwencji Kryzysowej przy ul. Ogrodowej 2a w Wałbrzychu oraz kierowano do psychologa i terapeuty udzielających poradnictwa w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym „Niebieska Linia”, a w razie potrzeb również do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Sprawcom przemocy udzielano informacji o miejscach, w których można uzyskać pomoc terapeutyczną: psycholog i terapeuta w Urzędzie Miejskim w Szczawnie-Zdroju oraz Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia i Interwencji Kryzysowej w Wałbrzychu. Osoby stosujące przemoc i nadużywające alkoholu kierowano jednocześnie do Klubu Abstynenta „Nowe Życie” w Szczawnie-Zdroju, do Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego „Niebieska Linia”, a także do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W wyniku rozmów przeprowadzanych przez Zespół z osobami stosującymi przemoc część z tych osób podjęła uczestnictwo w terapiach mających na celu przywrócenie prawidłowego funkcjonowania w środowisku. Spośród osób stosujących przemoc część zostało ukaranych przez Sąd Rejonowy w Wałbrzychu wyrokiem sądowym.

W 2017 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wpłynęło **8** „Niebieskich Kart” sporządzonych przez V Komisariat Policji w Wałbrzychu oraz Komendę Główną Policji w Wałbrzychu, z czego:

- procedurę „Niebieskiej Karty” zamknięto w 5 przypadkach,
- procedura „Niebieskiej Karty” toczona jest nadal w 3 przypadkach w grupach roboczych w 2018 roku.

Z roku 2016 procedura „Niebieskiej Karty” toczona była w 2017 roku w 6 przypadkach. Wszystkie w/w postępowania w ramach procedury „Niebieskiej Karty” zostały zakończone w minionym roku.

O odbyło się łącznie **43 posiedzenia** grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego w składach dostosowanych do potrzeb oraz **4 posiedzenia** Zespołu w pełnym składzie.

Po wpłynięciu „Niebieskich Kart” do Zespołu Interdyscyplinarnego stwierdzono w kilku przypadkach, że w tych rodzinach występował konflikt w wyniku złożenia do Sądu Rejonowego wniosku o podział majątku bądź o przeprowadzenie spraw rozwodowych. W jednym przypadku w związku ze zmianą miejsca pobytu „Niebieska Karta” została przesłana zgodnie z aktualnym miejscem zamieszkania. W dwóch przypadkach członkowie grupy roboczej przeprowadzili wizję lokalną z powodu nie stawienia się na pierwsze posiedzenie osób pokrzywdzonych:

- w pierwszym przypadku z uwagi na troje małoletnich dzieci,
- w drugim przypadku z powodu problemów zdrowotnych.

V. DZIAŁALNOŚĆ PLACÓWEK OŚWIATOWYCH

Wzorem ubiegłych lat, placówki oświatowe uczestniczyły w realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii poprzez organizowanie pogadarek czy prelekcji oraz warsztatów dla dzieci i młodzieży. Projekcje filmów, pogadanki i warsztaty podejmujące tematykę szkodliwości środków uzależniających są stałym elementem programu profilaktyki.

W 2017 roku przedstawiono spektakle profilaktyczne pt. „Psoty nie z tej ziemi” oraz „Wyjść poza schemat” dla uczniów klasy 0 i klas IV-VI szkoły podstawowej zrealizowane przez Impresariat Artystyczny „Inspiracja” z Krakowa.

Szkoły propagują literaturę oraz różnego rodzaju publikacje o tematyce uzależnień. Ponadto organizują spotkania z funkcjonariuszami Policji - Sekcji ds. Nieletnich. Miejska Szkoła Podstawowa realizuje ogólnopolski program „Szkoła bez przemocy”.

W Miejskiej Szkole Podstawowej i w Publicznym Gimnazjum dzieci z rodzin dysfunkcyjnych otrzymują śniadania finansowane z budżetu gminy w ramach realizacji Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii (w I półroczu 2017 roku bezpłatne śniadania otrzymywało 26 uczniów, w tym 24 z MSP i 2 z PG, a w II półroczu 2017 roku 28 uczniów, wszyscy z MSP). Ponadto uczniowie szczawieńskich placówek oświatowych uczestniczą systematycznie w pozalekcyjnych zajęciach edukacyjnych z zakresu modelarstwa i lotnictwa, finansowanych z budżetu gminy.

VI. DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Ośrodek Pomocy Społecznej na bieżąco uczestniczy w działaniach profilaktycznych i realizuje zadania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. OPS udziela przede wszystkim wsparcia finansowego czy materialnego rodzinom dysfunkcyjnym oraz znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej czy społecznej. Organizuje również pomoc specjalistyczną. Udziela wsparcia finansowego rodzinom osób uzależnionych poprzez finansowanie obiadów dla dzieci w szkołach. OPS przeprowadza wywiady rodzinne i środowiskowe, przekazuje wnioski i informacje do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz ściśle współpracuje z pedagogami szkolnymi i kuratorami sądowymi.

W 2017 roku Ośrodek Pomocy Społecznej zgodnie z ustawą z dnia 10 marca 2015 roku o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 697 ze zm.) zatrudnił asystenta rodziny, który pracuje z około 12 rodzinami, które nie posiadają zdolności opiekuńczo-wychowawczych oraz mają trudną sytuację materialną.

VII. DZIAŁALNOŚĆ STRAŻY MIEJSKIEJ

Podobnie jak Ośrodek Pomocy Społecznej, tak i Straż Miejska realizuje na bieżąco swoje zadania w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych. Przede wszystkim prowadzi nadzór nad przestrzeganiem zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Straż Miejska będąc w terenie szczególnie zwracała uwagę na miejsca, w których gromadzą się grupy pijących osób (m.in. w okolicach sklepów prowadzących sprzedaż alkoholu, na placach zabaw, na terenie Parku Zdrojowego i Szwedzkiego).

Straż Miejska współpracuje z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie badania środowisk patologicznych, V Komisariatem Policji - Rewirem Dzielnicowych w Szczawnie-Zdroju w zakresie przestrzegania spokoju i porządku publicznego, Punktem konsultacyjno-informacyjnym „Niebieska Linia” i Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

VIII. WSPÓŁPRACA Z INNYMI JEDNOSTKAMI

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wraz z Pełnomocnikiem ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Klub Abstynenta „Nowe Życie” (w tym również Punkt Konsultacyjny i Punkt Diennej Opieki dla Dzieci), Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”, Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Miejska Szkoła Podstawowa, Publiczne Gimnazjum, Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Straż Miejska współpracują ze sobą wzajemnie i wspierają się w działaniach, w zależności od kompetencji. Aktywnie współpracują również z:

- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wałbrzychu,
- Przychodnią Zdrowia Psychicznego i Terapii Uzależnień w Wałbrzychu,
- Zakładem Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze,
- Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia i Interwencji Kryzysowej w Wałbrzychu,
- Sądem Rejonowym w Wałbrzychu,
- Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej do Wykonywania Orzeczeń w Sprawach Rodzinnych

- i Nieletnich w Wałbrzychu,
- V Komisariatem Policji w Wałbrzychu,
 - Działem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego,
 - Wydziałem Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego,
 - Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

Opracowała: